

ВИСНОВОК

**рецензента доктора педагогічних наук, доцента О.В. Лебідь
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертаційної роботи
Карпової Марини Євгенівни
„Підготовка майбутніх педіатрів до роботи в команді засобами
інтерактивних методів навчання”,
що представлена на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 015 – професійна освіта**

Актуальність і доцільність проблеми дослідження, обраної М.Є. Карповою, не викликає сумніву з деяких міркувань. Перш за все, сьогодні Україна стоїть перед глобальними проблемами, які зачіпають всі життєво важливі галузі розвитку країни, зокрема медицину і освіту. У цьому аспекті завданням медичної освіти є професійна підготовка лікарів для вирішення не тільки наявних, а й майбутніх питань здоров'я української нації. По-друге, у реальному професійному житті лікарів однією з важливих умов є наявність команди однодумців (лікарі, пацієнти, батьки пацієнтів, медсестри, соціальні працівники, дієтологи, фізіотерапевти, нефрологи, хірурги тощо), здатних працювати ефективно для досягнення загальних цілей лікування хворої людини. Ефективність роботи команди залежить, в першу чергу, від сформованості в лікарів готовності до роботи в команді.

Усе це свідчить про актуальність рецензованого дослідження Карпової Марини Євгенівни „Підготовка майбутніх педіатрів до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання”, в якому представлені результати теоретико-експериментального обґрунтування технології підготовки майбутніх педіатрів до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання.

Слід відмітити, що основний науковий апарат дослідження авторкою визначено, на нашу думку, достатньо точно й взаємообумовлено. Предмет

дослідження погоджено з об'єктом і метою. Перевірка гіпотетичних припущень доказово розгорнута на всіх етапах роботи.

Фундаментально представлено в роботі феномен готовності педіатра до роботи в команді як стійке, цілісне, інтегративне утворення особистості, що дозволяє педіатру здійснювати ефективну командну діяльність в умовах медичного закладу завдяки наявності ціннісно-мотиваційного ставлення до командної роботи, сукупності знань і вмінь (комунікативні, організаційно-координувальні, перцептивно-регулятивні, предметно-інформаційні), що забезпечують ефективну роботу в команді, професійно важливих особистісних якостей (доброзичливість, толерантність, соціальна активність, стресостійкість, комунікабельність). Як особистісне інтегративне утворення воно забезпечує ефективність здійснення командної діяльності в медичному закладі й позитивно відображає систему цінностей командної роботи педіатра, визначає цілеспрямовану діяльність магістрантів щодо їх засвоєння, розуміння необхідності пізнання самого себе як суб'єкта командної роботи.

Цінність рецензованої роботи вбачаємо в тому, що автору вдалось обґрунтувати, розробити й експериментально перевірити технологію підготовки майбутнього педіатра до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання, яка ґрунтується на системному, діяльнісному, компетентнісному, особистісно орієнтованому, синергетичному, аксіологічному, контекстному, партисипативному підходах та принципах формування зазначеної підготовки: студентоцентрованості, особистісного цілеутворення магістранта, інтерактивності, паритетності, доповнення, трансформації й інтеграції, ситуативної обумовленості, діалогізації, толерантності, рефлексії і предзахоплення, флексибільності. Охарактеризовано такі етапи технології: концептуальний етап містить мету, завдання, принципи, методологічні засади, попередню діагностику рівня сформованості у магістрантів готовності до роботи в команді (констатувальний етап дослідження); установчий навчально-методичний онлайн-семінар і тренінг „Командний підхід в підготовці майбутніх педіатрів” для викладачів, що здійснюють підготовку майбутніх педіатрів за

освітньо-професійною програмою „Педіатрія” спеціальності 228 Педіатрія; мотиваційно-стимулюючий етап технології, що передбачає формування в магістрантів: особистісно-професійного сенсу щодо командної роботи; мотивів і ціннісних установок фахівця, які визначають загальну спрямованість: професійної командної діяльності, потребу в колективних формах і спілкуванні; мотивів самовдосконалення власного рівня готовності до роботи в команді, цінностей та цілей командної взаємодії; емоційно-ціннісного ставлення до учасників команди та співпраці з ними; змістово-процесуального етапу містить трансформований зміст зміст навчальних дисциплін „Педіатрія”, „Дитячі інфекційні хвороби”, „Дитяча хірургія, ортопедія та травматологія”, „Внутрішні хвороби”, розроблений авторський спецкурс „Організація командної роботи в медичній організації”; інтерактивні методи навчання: діалогічно-дискусійні, імітаційні, вправляння, методи кооперативного навчання та коучингу; діагностико-результативний етап – контроль, аналіз отриманих результатів, виявлення недоліків у здійсненні процесу формування досліджуваної готовності, внесення уточнень, визначення перспектив подальшої діяльності як викладачів, так і магістрантів. Результатом упровадження технології підготовки майбутнього педіатра до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання є сформованість готовності майбутнього педіатра до роботи в команді.

Марина Євгенівна виважено доводить, що реалізація розробленої технології під час проведення формувального етапу експерименту забезпечує послідовність і безперервність формування готовності майбутнього педіатра до роботи в команді.

Оригінальність авторського підходу, методологічна визначеність, теоретичне обґрунтування шляхів підготовки майбутнього педіатра до роботи в команді, яке відбувалося на основі фундаментального експериментального дослідження, спрямоване на якісне перетворення існуючої педагогічної практики, а кількісно-якісний аналіз дослідження рівня сформованості готовності до роботи в команді має і може стати бездоганним професійним обов'язком майбутніх кваліфікованих педіатрів.

Хотілося б відзначити високий ступінь узагальнення результатів

дослідження, що знайшло відбиття у значній кількості таблиць і відзначити високий рівень вірогідності отриманих результатів, про що свідчить широкий спектр використаних дослідником методів і широку експериментальну базу.

Однак робота не позбавлена недоліків.

1. Вважаємо, що у дисертації поверхово розкрито аналіз зарубіжного досвіду підготовки майбутнього педіатра до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання. Робота значно виграла б, якби автор акцентував увагу на аналізі позитивних та негативних аспектів означеної підготовки за кордоном.

2. Дослідження здійснено на основі сукупності методологічних підходів. Проте дослідниця не зазначає, чим обумовлений саме такий перелік підходів та дещо фрагментарно пояснюється їх роль в обґрунтуванні технології підготовки майбутнього педіатра до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання.

3. У дисертації обґрунтовано необхідність оновлення змісту навчальних дисциплін „Педіатрія”, „Дитячі інфекційні хвороби”, „Дитяча хірургія, ортопедія та травматологія”, „Внутрішні хвороби”. Вважаємо, що дослідниця не дала чіткого пояснення у чому саме полягає оновлення змісту означених дисциплін.

4. На нашу думку, доцільно було би більш детально представити результати констатувального та формувального етапів експерименту, зокрема висвітлити механізм отримання узагальнених результатів вимірювання рівнів сформованості готовності майбутніх педіатрів до роботи в команді за кожним критерієм та посилити якісний аналіз здобутих результатів.

5. Вважаю за необхідне доопрацювати висновки після кожного розділу роботи, а загальні висновки узгодити зі змістом та завданнями дослідження.

6. У дослідженні наявні деякі недоліки у мовно-стилістичному оформленні окремих речень.

Проте, висловлені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дослідження. Основні питання викладено обґрунтовано й методологічно. Зміст, рівень розв'язання поставлених завдань дає підстави вважати, що робота виконана повністю, її висновки науково обґрунтовані, а результати мають

